

עלי מרפא
שער הגליון
יין הונגרי
למעשה
בני היכלא

עכשיו נולדת
כח הדיבור
הכנסת אורחים שבו
מעלת הקביעות שבלימוד
משה בער לא הלך לצבא

התורה הזמנית

שכל זקושה - גדולת הבורא
השובה על פי הנלמד
בין המצרים - ימי תקווה
בנות צלפחד - התיקון כשאין תיקון
לדעת מה להעריך
עזרה חיצונית לפנימיות הלב
הלכות בין המצרים

דרכי נועם
טעים גן עדן
כוכבי אור
עומק המרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פטוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

תשמח עצמך בכל מה שתוכל

יום ה במדבר תקצ"א

...ידע בני צדיק כי בננו הקדוש והענוב
והנורא זכר צדיק וקדוש לברכה ידע כל מה
שיעבר עליך עד הסוף, וכן הקדים רשאות
נוצאות למפתחי האנושות, על ידי כל התורות
והמעשיות והשיחות וההתגלות אלקות שהאיר
בדעתנו, חזק בני חזק, והעקר שתלך במה
שפתהי לך כבר, שבכל עת תעשה עצמך
משוכח לגמרי, ובה תצא לחרות בכל פעם
מגלות אשך שמפח עליך ומשאר מיני גליות
ושעבר שמפחין על מוחך פאלו אורחים אותך
ביום חס ושלום. ובאמת הבחירה חפשית
והמחשבה ביד האדם להטותה כצונו, והעקר
לבלי להתחיל לחשב כלל, רק פאלו עתה נולדת,
ובאלו איך ידע כלל מה שהיה ומה שיהיה,
ובאותו השהיה תשמח עצמך בכל מה שתוכל,
הן הנקודות טובות וכן פנ"ל הן במלי דשטותא
והדיחותא וכיצא, ואם מתוך כך תוכל לחטך
עצמך לתוך תורה ותפלה מה טוב, ואם לאו
איך על פי כן תשמח בה ובתורתו ובצדיקיו
האמתיים על פי הדרכים הנ"ל, ותמתיך עד
בוא העת הטובה שתוכל לחטך טוב ואמת
מה שתחטך בחסדו הגדול על ידי יגיעה קצת,
כי בלא יגיעה כלל אי אפשר, כי אפשר היגיעה על
והתורה בעבודת ה' יולין לקבל ולהמשיך על
עצמו יותר על ידי שמחה וחרות, ויתר מזה אי
אפשר להאריך בכתב ומבטחני שתבין מעצמך
איך להכניס דברי אלה בלבך באופן שתתחם
ותשמח עצמך ואחרים ותזכה לקים דברי
אדוננו מורנו ורבינו זרנו לברכה, וליך בדרךיו
הקדושים למען ייטב לך לצמח.

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום	לחודש	יום	לחודש	משה	דך היום	עלים
שבת	זו	קיא	קמא	פג	ז	י	תעד
א	יח	קיא	קמב	פא	ח	יא	תעה
ב	יט	קיב	קמג	פב	ט	יב	תעו
ג	כ	קיב	קמד	פג	י	יג	תעז
ד	כא	קיג	קמה	פד	יא	יד	תעה
ה	כב	קיג	קמו	פג	יב	טו	תעט
ו	כג	קיד	קמו	פג	יג	טז	תפ

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ה

קשה לך? תהיה קנאי!

כשהכל טוב, צריך להתנהג באהבה בחסד ובהכנעה. כשלא טוב, אסור להיכנע ולהרים ידיים, אלא להמתיק את המצב. ואיך? לפעמים דווקא על ידי דין...

מנחת עני

אמת. עניות ודלות מביאים בדרך כלל למצב של כעס והסתגרות. אבל יהודי יודע תמיד לשאול מה התפקיד שלי כאן. אם אני כאן, לא סתם תקעו אותי כאן בעונש, אלא יש לי תפקיד. והתפקיד של עניות וקטנות, הוא להמתיק אותה. וזה מה שעושה פנחס.

יש רחמים כאלו שאפשר לפעול דווקא מתוך העניות. דווקא משם יכולים להגיע למקום גבוה שנקרא 'אין', ששם יש רחמים גדולים

כאשר עם ישראל נמצא במצב שפל ועלוב, כולם נבוכים ואפילו משה ואהרן אינם יודעים מה לומר. בכזה צער גדול, קם פנחס ועושה מעשה של קנאות ופלילות, מעשה של מלחמה וקטנות.

לפעמים כשנמצאים במצב גרוע ונחות מאד, מה שצריך לעשות הוא קודם כל לא לאפשר למצב להמשיך להידרדר למקום גרוע יותר, אלא לקום ולהמתיק אותו. וההמתקה היא לפעמים דווקא דרך מה שנראה כמו דין. הצדיקים לפעמים מורידים את עצמם לקטנות, ומגיעים כביכול עם טענות כלפי ה', שזה מעשה שבכלל לא מתאים, והמטרה היא להחזיר את האהבה של ה' לעם ישראל, דרך הגילוי הכי עמוק של אותה אהבה.

יש קרבן, שרק עני יכול להביא אותה, קרבן מנחה. מדובר בדלי דלות, לא בהמה ואפילו לא עוף, רק מעט קמח. אבל את הקמח הזה צריך להמתיק עם שמן, והשמן מרמז על משיח שנקרא כך מלשון 'משוח'. כלומר, בתוך הגלות והמרירות, צריך להכניס אור של משיח, אור של אין, של ביטול, של הכנעה ושל המתנה.

כשנמצאים בקטנות, צריך קודם כל לקבל את זה, אבל לא להפוך את זה לעבודה זרה. לא לתת חלילה לקטנות להשתלט, אלא אדרבה, להפוך את זה בעצמו לקשר עם ה'. להאמין שבתוך הקטנות הגדולה ביותר, מסתתרים הרחמים הגדולים ביותר. נכון, אני כרגע לא מבין כלום, אבל גם לא מתעקש להיות זה שמבין וזה שמרגיש טוב. אני באמת עני, אבל בלי עצבות ומרירות. כך ממתקים דין, וכך ממשיכים את הרחמים הגדולים ביותר.

בדרך כלל, היחס בין יהודים אמור להיות יחס של אהבה וקירוב. בדרך כלל גם, היחס בינינו לבין ה', אמור להיות יחס של הכנעה ושפלות. פנחס, בפרשה זו, מתנהג אחרת בשני הדברים. הוא פועל באופן של קנאות ומלחמה, מול מישהו מתוך עם ישראל. והוא גם 'עושה פלילות עם קונו', כמו שדרשו חז"ל מהפסוק 'ויעמוד פנחס ויפלל', שפירושו: עימות ומלחמה.

הפעולה של פנחס, היא פעולה של דין, אבל מטרתה הייתה דווקא לעורר רחמים. וההוכחה לכך היא התמורה שהוא קיבל: 'ברית כהונת עולם', וכהוונה היא חסד ואהבה ולא דין. ישנם פעולות של דין שמטרתם לעורר רחמים, וכדאי לנו ללמוד איך עושים זאת, כי כולנו פוגשים את המצבים הללו, של קטנות ושל דין, הן בחיים הפרטיים והן במאורעות הציבוריים, ויש כאן לימוד חשוב ונפלא כיצד לנהוג במצב כזה.

עניות וקטנות

קטנות היא עניות, ועניות מביאה לקטנות. העני, נמצא במצב של דוחק. חסר לו, קשה לו, ואז הוא נופל לקטנות, לכעס ולמרירות. אבל לא רק. גם מי שאינו עני, פוגש לפעמים מצב של קטנות המוחין, מצב של מרירות וסגירות, קושי וכעס. העניות והקטנות, הם לכאורה מצבים שהיינו מעדיפים להימנע מלפגוש, אבל דווקא משיח נקרא 'עני ורוכב על חמור', וגם דוד המלך, התעקש להתפלל 'תפילה לעני'.

המצב האידיאלי הוא כמובן מצב של גדלות המוחין, שבו אדם מרגיש שהמוח שלו עירני ושופע. במצב שכזה, גם אם חסר לו משהו, הוא יכול לרומם את הדעת של עצמו, ולהתגבר על כך, או לבקש יפה. לא כן מי שנמצא בקטנות הדעת, ועניות נפשית, שאז הוא מרגיש כאילו העולם סגר בעדו, וכשהוא מגיע להתפלל, הוא מגיע עם לב סגור, בלי מוחין ובלו הרגשה, כמו הלבנה במיעוטה.

אבל, וכאן מגיע האבל הגדול, יש רחמים כאלו שאפשר לפעול דווקא מתוך העניות. דווקא כשנמצאים עמוק בתוך הקטנות, בתוך העניות, יכולים להגיע למקום גבוה שנקרא 'אין', ששם יש רחמים גדולים ואינסופיים. ולכן, דוד המלך מתעקש לעשות עצמו עני, ולבקש בצורה מעוררת רחמים 'עני ה' כי אומלל אני', או 'עני ה' כי צר לי', ובכך הוא ממתיק את הדין בשורש השרשים, וממשיך על עצמו ועל עם ישראל רחמים עצומים.

הכנסת האורחים של ר' מיכל'ה

השמחה של ר' מיכל'ה כשהגיע אליו אורח - זה היה נורא ונפלא! הוא היה אופה לחמים גדולים מאוד. הוא היה יכול לעשות לחם בגודל של חצי שולחן!

שאלו אותו: למה אתה עושה כאלו לחמים גדולים?! הוא ענה, שכשמגיע אורח והוא רעב, אז כשעושים שם רק לחמניה קטנה, זה יבלוט שהוא אוכל הרבה. זה יבלוט. הוא יתבייש, והוא לא יאכל, כי מחר יגידו שהוא רעבתן. אבל אם עושים לחם גדול, הוא יוכל לאכול הרבה ולא יבחינו כלום! זה הרי לחם גדול!

בכל עניין היו מוכנות אצלו מיני המצאות על מנת שהאורחים ירגישו בנוח. כך קיים מצוות הכנסת אורחים בהידור.

אני זוכר שהייתי פעם אצל ר' נשק'ה עליו השלום, הוא היה הנכד של רבי דוד צבי. אביו ר' שכנא היה חולה. נכנסתי לתוך ביתו והילדים שלו נהיו כל כך שמחים. אמרתי להם: מדוע אתם כל כך שמחים? הם ענו: עכשיו יהיה לנו גם כן מה לאכול. כי כאשר בא אורח, לא שייך שאבא לא יביא משהו לאכול... סתם כך הרי הוא עני מרוד, אבל כשמגיע אורח כבר רואים ובודקים מכל הצדדים שיהיה משהו לאכול, אז גם לנו יהיה מה לאכול!

איי איי איי - - - גיוואלד! גיוואלד! ממי אנחנו מדברים כאן - - ? הרי אנו מדברים כאן מצדיקים!...

ר' נשק'ה ע"ה סיפר לי, שכפי שהוא ראה את עריכת 'סעודת ראש חודש' אצל הסבא ואצל הדוד... איי איי איי, זה היה מפליא פאות.

אבל, פעם אחת הוא היה בנעמירוב, וזה היה בראש חודש, הוא נכנס לר' נחמן נעמירובר, הוא הרי היה סוחר. וגם בן משפחתו. "מה שראיתי שם - לא ראיתי לא אצל הדוד ולא אצל הסבא!" רבי נחמן הגיע חזרה מהעבודה בה הוא היה מנהל חשבונות באיזשהו עסק של עצים, הוא הגיע הביתה ולבש בגדי שבת! בבית היה שבת! אפילו אפו חלות טריות!...

נצור לשונך הלכות רכילות

אסור לקבל משרה ששם צריך לדבר רכילות, ואם יש לאדם משרה כזו ואם לא ידבר רכילות יפטר אותו, ונדמה לו שלא יהיה לו ממה להתפרנס, אעפ"כ צריך להתפטר ולא לדבר רכילות.

מותר לדבר רכילות לתועלת כגון במשרה חינוכית, כראש ישיבה, משגיח, מנהל, מלמד או מנחה, אשר הדיבור בחסרונות התלמיד הכרחי לדעת במה צריך לתקן אותו ולעזור לו, אבל אם אינם בקיאים בדיני לשה"ר ורכילות לתועלת, נכשלים יום יום בהרבה מהשבע עשרה מצוות לא תעשה, וארבע עשרה מצות עשה, וארבעה ארורים, שמנה החפץ חיים בפתחה הלכות לשה"ר ורכילות. עי"ש היטב כי העיון בדבריו ובדברי הפוסקים שהעתיק, מועילה הרבה להנצל מחטא הלשון.

דרך השי"ת להביט על הטובות שעושים. ואף שנמצא בהם גם כן מה שאינו טוב, אינו מסתכל על זה, כמו שכתוב: "כא הִבִּיט אֶת עֵינָיו מִן הַשָּׁמַיִם לְרַחֵם אֶת יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר מִכִּי אֲסוּר לִי לְהִבִּיט עַל חַבְרוֹ לְרַעַת לְמַצָּא בּוֹ דָּוָק מִה שֶׁאֵינוֹ טוֹב וְלַחֲפֹשׁ לְמַצָּא פְּגָמִים בְּעֵבֹדֹת חַבְרוֹ. רַק אֲדַרְבָּא, מֵהֵיב לְהִבִּיט רַק עַל הַטּוֹב: בְּקוּטֵי מוֹהֲרֵי תַנְיָא ז'

הקביעות בלימוד התורה

כמו שהלכוך חוזר ומתחדש וניעור בכל יום מחדש למנוע, על כן צריך בכל יום בקביעות גדול לקבוע שיעורים קבועים שהם שוטפים ורוחצים ומטהרים בכל פעם את הצואה המתחדשת למנוע את האדם.

ה-ה-

ועל כך אמר רביז"ל (שיחות הר"ן י"ט) 'נכספתי להמשיך את העולם אל העשייה שיהיה חוק ולא יעבור ללמוד כל יום ויום כך וכן', עד שאפילו הבעל עבירה הגדול ביותר יכול לצאת מכל העבירות אם יהיה עקשן גדול לקבוע עצמו בכל יום ויום בשיעורים קבועים.

ו-ו-

רביז"ל לא קבע לנו שיעור של כמות או זמן כמה ואיך ללמוד, העיקר הוא הכח של הקביעות, כי רק שטף של מים קבועים יכולים לשטוף ולרחוץ את כל הלכוך. כל אחד לפי כוחו, או זמן מסויים קבוע בכל יום, או כמות קבועה, הכל לפי עניינו.

בוודאי שצריך ללמוד כמה שיותר תורה, ואין להסתפק רק בשיעורים הקבועים, אך שצריך שיהיה קביעות חזקה בכל יום שזהו השיעור המועט ביותר שילמד בכל אופן.

ז-ז-

עצה טובה, לא לדחות את השיעורים לסוף היום לפני השינה, כי אז הלימוד נעשה עליו כעול כבד שחפץ להיפטר ממנו. כי יש להשתדל, שאף שהשיעורים הם קבועים, שלא תהיה כמצוות אנשים מלומדה, ולנסות לעורר נפשו ונשמתו על ידי הלימוד הזה.

א-א-

עיקר המניעה המונע מהאדם להכנס לעבודת ה' הם העבירות שבידו, שהם מונעים אותו להתעורר להתקרב לה', כי כל הקליפות שנעשו על ידי העבירות הם נדבקים באדם, ומפריעים לו. ועל כן צריך האדם לראות נלקות ולזכך את עצמו מכל הלכוך והבוץ שעשה בעצמו.

ב-ב-

העבירות של האדם הם כטיט דביק, שממאן לעזוב את האדם, והם לא רק איזה מניעה שיש לאדם לעבודת ה', אלא הם כטיט דביק שככל שמנסים לצאת ממנו הוא הולך ונדבק יותר אצל האדם, כי הם מתחדשים ומתגברים בכל פעם יותר ויותר לעצור את האדם שלא יוכל להתקרב אל הקדושה, וגם אם מתגבר באיזה פעם להכנס לעבודת ה' הם חוזרים וניעורים להפילו ולדחותו.

ג-ג-

צריך כח גדול מאוד של מים המטהרים, כח של מים המתחדשים בכל פעם שוב ושוב, כמו נהר שוטף שהולך ושוטף בהתחדשות מימיו, ורק כך יכול האדם לטהר ולרחוץ את הצואה והטיט הדבק בו, וכך לאט לאט בכל פעם שחוזר וניעור, באים ומתחדשים המים ומנקים ומצחצחים הלכוך עד שמזדכך לגמרי ונעשה נקי.

ד-ד-

הכח הזה נמצא בתורה, כח עצום שהוא כמעין 'המתגבר' שהולך ושוטף את כל הלכוך המתחדש וניעור, אלא שצריך לשם כך להיות דייקא קבוע בתורה, כי

הליכות

שיחות ומנהגים

רצונות ונסוטים

רבנו אמר: "אמאל אז מען ויל נישט ליידין אַ ביסל, ליידיט מען אַ סאך" - "לפעמים קשלא רוצים לסבל קצת, סובלים הרבה":

מוהר"ג"ת אמר: "ויל ווי אזוי ס'איז, וועסטו זוכה זיין עס וועט זיין אזוי ווי דו ווילסט" - "האדם צריך לרצות ולהקסים בהנהגת חיוי כמו שהיטם יתברך מנהיג אותנו, ועל ידי זה יזכה שיהיה הכל פרצונו".

פעם אחת באו אנ"ש אל מוהר"ג"ת, וחסר אָהד מהם. ושאַל עליו מוהר"ג"ת: "היכן הוא?" אמרו לו, שלא בא מאיזה סבה שהיא. ואמר: "מרצה אני גם כן". אמרו לו אנ"ש: "מה היה אפן לו היה בא?" אמר: "גם הייתי מרצה".

שיח שרפי קודש

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ה - התורה הזמנית - מאמר י"א
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ד] וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַכְנִיעַ הַקְּלִפּוֹת, הֵינּוּ הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַמְחַשְׁבוֹת וְהַתְּאֻזוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁבְּמִדְרָגָה, אֲלֵא עַל יְדֵי גְדֻלּוֹת הַבּוֹרָא. כְּמוֹבֵא בַּפְּנּוֹת שֶׁל 'הוֹדוּ לַה' קְרָא בְּשִׁמּוֹ, שֶׁזֶה הַמְּזֻמָּוֹר נִתְקַן לְהַכְנִיעַ הַקְּלִפּוֹת שֶׁבְּיָצִירָה, וְכו' וְעַל יְדֵי שְׂמִיכִירֵי גְדֻלּוֹת הַבּוֹרָא נִכְנָעֵי, עַיִן שֵׁם.

גדולת הבורא הוא עיקר השכל דקדושה

בזה מבאר רבינו את העצה העיקרית, להחזיק מעמד בכל הבלבולים שיש בעולם הזה, שעיקר העצה היא גדולת הבורא, כי גדולת הבורא יש לה כח להכניע את הקליפות והדמיונות שמתעוררים מחדש בכל מדרגה.

ובאמת גדולת הבורא הוא עיקר השכל דקדושה, וזה עיקר מה שצריך להעסיק את האדם במשך היום, כי באמת כל ענייני העולם הזה עם כל התאוות והבלבולים והדמיונות שבהם, הרי הם ממש כלום, ואין בהם שום תכלית ושום תענוג אמיתי, והדבר האמיתי היחיד שיש בבריאה הוא הבורא יתברך, וכל עסקנו ומחשבותינו במשך היום הוא להתבונן בגדולתו יתברך ועי"ז להתקשר ולהתחבר אליו יתברך.

גדולת הבורא בכמה אופנים

וגדולות הבורא הוא בכמה וכמה אופנים, יש אופן של בחינת אהבה, שמתבונן בעוצם החסדים שעושה השי"ת עמו, הן בגשמיות בכל פרט ופרט מהחיים, בבריאות ובפרנסה ובכל ההצטרפויות שיש לאדם, ובעיקר ברוחניות, בעוצם החסד שעושה השי"ת עמנו במה שנתן לנו את תורתו הקדושה ואת המצוות הקדושות שהם רווח נצחי שאין לשער ואין לתאר, וכל נקודה ונקודה דקדושה הוא רווח נורא שאי אפשר כלל לתאר ולשער בזה העולם, וכן עוד ועוד סוגי התבוננויות בחסד ה' שכל זה הוא בחינת גדולת הבורא, [וכפי שמתבאר בדברי מוהר"ג בהלכות מתנה הלכה ד אות ט שעניין זה של גדולת הבורא מתאחד עם העניין שמתבאר בהמשך המאמר שהעצה היא לשמוח במה שזכה להתקרב להשי"ת ולצדיקים שמקרבים אותו להשי"ת כי זה עצמו עיקר חסד השי"ת].

וכמו כן יש אופן של בחינת ריאה, לראות ולהתבונן בגבורת ה' בעולם שכוחו וגבורתו מלא עולם, וכל העולם מלא גבורות נוראות ונפלאות, והעיקר הוא כשמתברר שני הדברים יחד, בחי' אהבה ובחינת ריאה עד שהאדם זוכה להתפעלות בלבו מגדולת הבורא [שזה בחינת תפארת שאדם מקבל הרגשה ככל על ההתפארות שמתגלה בנפלאות השי"ת שמתגלים בעולם].

למה לא הוזכר עניין זה מיד בתחילת המאמר

והנה לכאורה אפשר לשאול למה לא אמר רבינו דבר זה מיד בתחילת המאמר, שהעיקר לצאת מהמזמזה אל השכל שהוא עי"ז גדולת הבורא, הרי מבואר כאן בדברי רבינו שאין דרך אחרת ומוכרח הדבר להיות עי"ז גדולת הבורא ואם כן למה לא הזכיר דבר זה מיד בתחילת העניין.

אמנם הביאור בזה שאמנם בחלק המעשי זהו עיקר הדרך והעצה לזכות אל השכל דקדושה, אבל האדם כל כך רחוק מעצם המושג של שכל דקדושה, והוא בתוך השרירות לב עד שבקושי יש לו רצון לצאת מהמזמזה אל השכל, ואי אפשר כלל להתחיל לדבר מגדולת הבורא, ולכן בהכרח להתחיל עם בחינת השמיר, שהוא ההתעוררות לעשות איזה נקודה קטנה של יציאה מהמזמזה, שעיי"ז זוכים לכח סגולי נורא ונפלא של הכנעת המזמזה ומתעורר אור השכל וכך נמשך הדבר עד שזוכה האדם להוציא את השכל לפועל, [וההתחלה של כל זה הוא עי"ז בחינת הרמה שנעשה עי"ז כח הצדיק שזהו בזמננו בחינת המעין שיוצא מן המקדש וכמו שנתבאר במאמרים הקודמים].

ואחרי שאדם מתחיל לדעת מה זה שכל, עי"ז ששבר בנקודה קטנה

משה-בער לא יהיה חייל!

תלמיד רבינו הקדוש, וביקש ברחמים ותחנונים על נשמתו הטהורה שתישאר בקדושתה. והפלא הגדול התרחש, משה בער הגבוה והחסון, קיבל פטור מחובת הגיוס לצבא - - - אך השלוה לא ארכה זמן רב. מלחמת העולם הראשונה פרצה, מצב חירום הוכרז בכל רחבי רוסיה וכל תעודות הפטור בוטלו. כל הצעירים הוכרחו להתייצב לקראת שילוחם לחזית. קם משה-בער וברח לאומן, שם בצילו של הציין הקדוש חש בטוח יותר. באומן פגש את רבי אברהם, שהרגיעו: "הרי כבר אמרתי שמשה-בער לא יהיה חייל!" והמשיך ואמר: "עליך נאמרה המשנה 'מי שהחשיך לו בדרך נותן כסו...' תן לי את מעותיך לצדקה ועלה לבקש על נפשך בציין הקדוש!"

באישון לילה נערכה לפתע פשיטה של המשטרה הצבאית על ה'קלויז', משה-בער הקיץ בהלה, וכשראה את השוטרים התעשת ולגד עיניהם הנדהמות זינק החוצה. השוטרים החלו לדלוק אחריו כשהוא מסובבם סחור סחור בין הסמטאות והחצרות עד שנעלם מעיניהם.

בהזמנות אחרת, בעודו ישן בדירה אחת עם החסיד ר' בן ציון אפטר, נשמעו דפיקות השוטרים בדלת. אימה נפלה עליו. אולם ר' בן ציון בתושייתו הרבה התחיל להעסיק את השוטרים בפעלולים מבדחים, עד שהללו שכחו לבקש את תעודות השוהים בדירה, והסתלקו להם.

יום אחד, הגיע מידע לידי המשטרה הצבאית על העריק השווה ב'קלויז' החסידי באומן. הפעם השוטרים לא לקחו סיכון, הם הכריזו עוצר בכל הרחובות הסמוכים, אין יוצא ואין בא, ובאות פשטו על הקלויז כדי לתפוס את העריק.

משה-בער שראה כי כלתה אליו הרעה, ניגש ברעדה לרבי אברהם ב"ר נחמן, וללא מילים ביקש עזרה. ניגש רבי אברהם לארון הספרים, פתח ספר-קודש והורה לו לקרוא אתו יחד מותר הספר. תוך כדי הקריאה יצא עמו החוצה וצעד אתו ברחוב העיר כשעיני השוטרים כאילו הוכו בסנוורים. בהגיעם למרחק בטוח הורה לו: "ברח לך!"

משה-בער הצליח שוב להימלט בשלום. בשנים הבאות עברו עליו הרפתקאות קשות, אולם בסופו של דבר ניצל, הקים משפחה לתפארת ועלה לארץ ישראל.

בשעה שהגיעה המעטפה שנשאה את סמל הצבא הרוסי לבית משפחת רוזנפלד שבטשערהין, נתמלטה מפיות בני הבית אנהו עמוקה. האם נחמן גיויס חס ושלום? עצם המחשבה כי בנם יצטרך להעביר את מיטב שנות נעוריו בצבא הנכרי המגושם והקלוקל, העביר בהם לחללה.

באותה שעה שהה בבית אורח רם מעלה. היה זה החסיד הדגול רבי אברהם ב"ר נחמן מטולטשין, שהיה קרוב משפחה של בעל הבית, ר' שמואל יצחק רוזנפלד.

האם המסורה מרת ציפורה עמדה לפני הדוד רבי אברהם, לידה עמדו שני הבנים, נחמן ומשה-בער, ובמרו נפשה ביקשה ממנו שיברך את נחמן שינצל מסכנת הגיוס, הגשמית והרוחנית גם יחד.

הברכה התקימה רבי משה בער רוזנפלד

רבי אברהם השיב במילים מדודות ושקולות: "משה בער לא יהיה חייל!"

"ומה עם נחמן שלי?" שאלה האם בדמעות. שוב השיב רבי אברהם במילים שאינן משתמעות לתרי אנפין: "משה לא יהיה חייל, ונחמן יצל". ואכן, לא עזרו שום השתדלויות של הדוד ר' ישראל אבא רוזנפלד, גם סכומי שוחד נכבדים לא השפיעו על קציני הצבא, נחמן גויס בעל כרחו ונשלח לחזית. עם זאת, ברכתו של רבי אברהם התקיימה באופן מופלא; לאחר מספר שנים חזר נחמן אל חיק משפחתו, כשמעילו נקוב מכדורים ובגדי קרועים מרסיסי פגזים, אך הוא עצמו נותר בריא ושלם.

כשהגיע אחי משה-בער לגיל הגיוס, החרידה שוב המעטפה הארוחה את שלוות בני המשפחה. אך משה בער לא אמר נואש ומדי בוקר קודם עלות השחר עשה את דרכו לבית העלמין העתיק שבניר, שם השתטח על קבר סבו הגדול רבי שמואל יצחק רבה של טשערהין,

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

כיצד לומד רבינו ז"ל את הפסוק: "לא הביש און ביעקב?"
ראו ציטוט שתחת 'צפור לשונן' בעמוד 2

"עבור איזה עיקר ייסוד - צריך להתגבר מאוד מאוד?"

הזוכה: מאיר לוי ב"ב
הזוכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

אישות ד

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום רב רצייתי להתייחס לנקודה שכל הבא בשערי תורה כ"ה מתחבט בה. רבינו בסוף התורה אומר 'ובזה טועין החסידיים הרבה, שפתאום נדמה להם שנפלו מעבודת ה', ובאמת אין זה נפילה כלל, רק מחמת שצריכין לעלות ממדרגה למדרגה.. אבל באמת אין זה נפילה כלל. וכל אחד מתמיה וכי באמת אין זה נפילה כלל? והרי ידוע שהיו הרבה שנהיו מינים ואפיקורסים. ואפילו בקשרי התורה מוכח שהעכו"ם מתרומם ע"י גוויי הכסף של היהודי אך חוזר ונופל, ואז מהי נפילה ומתי נהיה נפילה אמיתית?

ואקדים משל מהבעש"ט שרבינו מביאו בתורה מ"ו ח"ב וד"ל 'משל, שפולק אַחַד הַיִּתְּח אֶצְרָךְ גְּדוֹל בְּמִקוֹם אֶחָד, וְסִבֵּב בְּאַחִיצֵת עֵינַיִם פְּמָה וְכִמְהָ חוֹמוֹת סְבִיב הָאֶצְרָךְ

וְלִשְׂבָּאוּ בְּנֵי אָדָם לְאֵלוֹ הַחוֹמוֹת, נְדָמָה לָהֶם שְׁהֵם חוֹמוֹת מְיֻשׁ, וְקִצְתָם לְשִׁבְרָם. וְקִצְתָם חֲזָרוּ תַקְף, וְקִצְתָם שִׁבְרוּ חוֹמָה אַחַת וְבָאוּ אֶל הַשְּׂנִיָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁבְרָהּ, וְקִצְתָם שִׁבְרוּ יוֹתֵר וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁבֹּר הַשְּׂנִיָּאִים, עַד שֶׁבָּא הַבֵּן מִלֵּךְ, אָמַר: אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁכָּל הַחוֹמוֹת הֵם רַק בְּאַחִיצֵת עֵינַיִם, וְבְאַמְתָּ אֵין שׁוֹם חוֹמָה כְּלָל, וְהֵלֶךְ לְבָטֵחַ עַד שֶׁעָבַר עַל כָּלָם.

והקושיה צווחת מתוך האותיות מאחר והחומות הם רק אחיזת עינים, האיך יתכן שקצת אנשים שברו חומה אחת או יותר ולא יכלו יותר, וכי לא קלטו שהחומות הינם אחיזת עינים ותו לא? והתירוץ הוא לימוד נפלא ועצום בעבודת ה', שכשתופסים את החומות כמציאות אמיתית, אז הם באמת חומות, ואמתאיש אחר שמנסים, אך כשתופסים שזה מדמה ואחיצת עינים,

ממילא אין שום חומה. ובענין הנפילה היינו הך, עיקר המדמה של הס"מ זה לומר לך תראה כמה פעמים ניסית להתרומם ונפלת שוב, אם אתה מאמין לו [אמנה] ח"ו הוא קונה אותך, ואז נפילת באמת, מאחר ותפסת את הנפילה כמציאות אמיתית, אבל אם אתה מבין שאתה עלית עולם, ואף פעם לא חזרת לאותו מקום הראשון, ממילא אין שום נפילה. ועתה נבין מה שאחר התורה אמר רבינו שמעתה צריך לקרוא ליצר הרע בשם מדמה, וזה נראה שזה השכל הנקנה שנשאר לרבינו מהתורה שכולל את כל ההקדמות, מאחר והעיקר זה לא לתת למדמה להתפס כמציאות ולקנות לנו את השכל ח"ו. בברכת כהן, שלום כהן בית שמש

ואקדים משל מהבעש"ט שרבינו מביאו בתורה מ"ו ח"ב וד"ל 'משל, שפולק אַחַד הַיִּתְּח אֶצְרָךְ גְּדוֹל בְּמִקוֹם אֶחָד, וְסִבֵּב בְּאַחִיצֵת עֵינַיִם פְּמָה וְכִמְהָ חוֹמוֹת סְבִיב הָאֶצְרָךְ

את המדמה, אזי הוא מתחיל להרגיש את כל המניעות והדמיונות והבלבולים, ומתחיל להרגיש איך שזה מפריע לו לקבל את אור השכל דקדושה, ואז באים ומגלים לאדם את העצה של גדולת הבורא שזה עיקר השכל דקדושה שהאדם יכול ללכת עם זה בכל רגע ורגע, עד שיזכה לעלות בזה מדרגא לדרגא ולזכות לעוד נקודה של שכל הנקנה ועוד נקודה, עד שיזכה להתחיל לחיות באופן טבעי עם מחשבות של גדולת הבורא.

גדולת הבורא בעבודות פנימיות וחינוניות

ועניין זה של גדולת הבורא הוא הן בעבודות פנימיות והן בעבודות חיצוניות. בעבודות פנימיות הרי העסק בהם בעצמו מביא לאדם את המחשבות בגדולת הבורא, אלא שהמדמה מבלבל את האדם שאינו משים ליבו לכלל זה, אבל כשזוכה להכניע את המדמה, יכול להתחיל לשים ליבו לגדולת הבורא שמתגלה בתורה, ולגדולת הבורא שמתגלה בפסוקי דמרא ובשאר חלקי התפילה, וכן בכל שאר הברכות והשבחים שזוכים לומר במשך היום, ועי"ז האדם מקבל כח לחשוב מגדולת הבורא גם בעבודות חיצוניות, שזה עיקר העבודה בהם, וזה עיקר התיקון בכל עבודה גשמית, אלא שהמדמה מבלבל את האדם מאוד מאוד, ובעיקר בזה עצמו שלא יאמין שהתיקון הוא כל כך בנקל ע"י העלייה אל השכל ולחשוב בגדולת הבורא, וכפי מה שהאדם מכניע את כח המדמה, כך זוכה להיכנס יותר ויותר אל השכל דקדושה שהוא גדולת הבורא שמתגלה בכל דבר.

העצה כנגד הדמיונות והמחשבות

והנה רבינו מזכיר בזה חמש לשונות של התגברות המדמה, שהם כללות הנסיונות שיש בעולם הזה, "דמיונות", "מחשבות", "תאוות", "בלבולים", "מניעות", ונבאר בקיצור איך שגדולת הבורא הוא עיקר העצה כנגד כל אחד מהם.

כי ה"דמיונות" הוא עניין שכולל כל כך הרבה פרטים, אבל בכללות עיקר הדמיונות הם אהבות נפולות ויראות נפולות, היינו או שיש לו איזה דמיון לחשק מסויים, כגון שרוצה להיות עשיר, ויש לו דמיונות איזה אושר יהיה לו כשיהיה לו עשירות, [ואינו יודע שהמציאות היא להיפך שהעשירים חייבים אינם חיים מריבוי הדאגות]. או דמיונות של פחדים ודאגות שמפחד אולי יקרה לו כך וכך, כל אחד כפי דמיונו הטוב, אבל כשזוכה האדם להיכנס למחשבות של גדולת הבורא, ממילא מתחיל להתבונן במה שהש"ת מטיב לו כל כך, עד שכבר לא חסר לו כלום ואינו מחפש את האושר במציאות שאין לו, וכמו כן אינו מפחד כל כך כי יודע שהש"ת רחום וחנון ודואג לו ומטיב לו ולא יארע לו שום דבר, וכל מה שקורה עמו הכל בהשגחת ה' ולטובתו. והמחשבות הם כל מיני סוגי מחשבות מבלבלות שמבלבלות את האדם בכמה וכמה מיני בלבולים, וכל זה הוא מחמת שאין לאדם מחשבות מסודרות מצד הקדושה, ואז מתגברים המחשבות המבלבלות מצד הנוגה, אבל כפי מה שנכנס האדם לסדר נכון של מחשבות דקדושה בגדולת הבורא, ממילא נופלים כל הבלבולים של המחשבות שאין בהם תכלית.

התאוות הבלבולים והמניעות

התאוות, הם עיקר הנסיון של האדם בזה העולם, אבל באמת עיקר מציאות התאוה הוא כשהאדם מסתכל על זה כדבר נפרד מהש"ת, היינו בהסתכלות של מדמה, אבל כשאדם מסתכל על זה בהסתכלות של גדולת הבורא, בזה עצמו הוא מעלה את הדבר לתיקונו, ואמנם יש בזה אין סוף מדרגות, כי המדמה מתגבר בכל פעם מחדש, אבל באמת זה עצמו עיקר התיקון של התאוות. הבלבולים הם גם כן רק מחמת שאין לאדם מחשבות מסודרות, וכשחושב מגדולת הבורא ממילא מתבטלים הבלבולים, וכן המניעות עיקר הקושי שבהם הוא כשאדם שוכח את הש"ת, אבל כשאדם מתבונן בחסד הש"ת, ויודע שגם המניעה הזו היא מהש"ת ולטובתו, ממילא יהיה לו קל לשבור אותה.

טעם גן עדן

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן (בג)

להתוודות על פי מה שלמד

[א] כשאדם לומד איזה תורה מרביז"ל או של מוהרנ"ת, אזי פעמים שהתורה מאירה לו מאוד, שמתנוצץ בדעתו וליבו איזה הבנה והתעוררות הלב לראות האמת של העולם, ולהתחזק באיזה ענין נושא שאותו למד, ובאותה השעה נדמה לו שזכה להשיג את הענין המדובר.

[ב] דבר זה יכול לדמות מאוד את האדם לחשוב שכבר זכה להשיג את הענין. אך האמת היא שההבנה הראשונה של האדם הוא רק 'שכל בכח', היינו שזכה להבין מהו השכל האמיתי של אותו הדבר שהבין והשיג, אך באמת עדיין לא זכה לאותו השכל.

כי כל שכל של הצדיקים אמור להביא את האדם לשחוט ולבטל מעצמו למעשה איזה חלק של דמיון ובהמיות, ואף שאולי באותו רגע שלמד היה לו התעוררות גדול, אך פעולת השחיטה עדיין לא נעשה.

[ג] אך אל יתייאש האדם בראותו שלא זכה למעשה לוותר על איזה רע בעקבות אותו אור שהאיר לו מהצדיק, כי כהקדמה לאותה פעולה מעשית של שחיטת היצר והבהמיות,

יש לסמוך עצמו על הבהמה ולהתוודות, כי כך הוא סדר הקרבת הקרבנות. וכמו כן סדר שחיטת הדמיונות הבהמיות של האדם הוא בתחילה להתוודות להשם יתברך, כמו שכתוב 'זבחי אלקים רוח נשברה', לספר להש"ת באיזה בהמיות הוא עומד, ואיך הבין עתה שהוא תועה, לאור אותו מאמר מהצדיק שלמד, ולמה הוא כך נמצא בהמיות וכו'.

היודי הזה, שהוא כעין תפילה על התורה שלמד, זה בעצמו כבר תחילת פעולת השחיטה.

[ד] והוא אחד מהחידושים העצומים בהליכה עם תורות רביז"ל, לעשות מהתורות תפילות. כי כל זמן שאדם לא הצליח להביא את הלימוד שלו אל התפילה והשיחה בינו לקונו, אזי האור שהאיר לו בלימוד הוא הארה רחוקה ממנו, ורק על ידי שהצליח למעשה לדבר מהתורה, ולבוא לידי וגעגוע, להיות טוב יותר לאור מה שלמד, אזי אפשר לומר שהשכל שהאיר לו בלימוד נכנס לפנים, וכך התחיל את פעולת השחיטה בפועל, אף אם בפועל עדיין לא עשה שינוי בעולם המעשה (ע"פ סוף תו' כה).

ימים של תקווה

של 'בין המצרים' נמעט בתענוגות הגוף ונקדיש שעה בכל יממה כדי לקונן ולהתבונן על תוצאות מעשינו ונתחרט עליהם; נתבייש באשר גרמנו ונעורר כיסופים בליבנו לבנות מחדש את הקשר הנפלא שלנו עם המלך הרם והנישא. הוא מבטיח לנו, ש"כל המתאבל על ירושלים - זוכה ורואה בשמחתה" (תענית ל' ע"ב); לא רק שלא נסבול את העונש המר אלא גם נקבל את המענק העצום והנפלא הזה אשר "עין לא ראתה אלוקים זולתך יעשה למחכה לו" (ישעיה ס"ד ג').

מי שמוח בקודקודו היה צריך להיאחז בעצה זו טובע הנאחז בסירת הצלה, כי מי היה מעלה על דעתו שעל אף האישום החמור תהיה עוד תקווה?! מי היה מאמין שעל אף הנזק האיום שגרמנו, נוכל לתקן את הכל, ועוד לזכות בזכיות מופלאות!?

אפס כי הטיפש הקטן שבלבנו מזיל דמעת-תנים: 'אוי, איזה עונש, מדי שנה להצטמצם בימי בין המצרים, לא לתת דרוך לתענוגות'. הוא חש לכוד, הוא מצפה שכבר יעברו הימים המעיקים הללו, שלפי טיפשותו מוטב שלא נבראו...

עלינו אפוא לעורר את השכל הטוב שבקרבונו, להתבונן ולהבין את יקרת המתנה המופלאה שניתנה לנו ולא להסיח דעתנו ממנה; להתאבל מעומק הלב ולהבין את התקווה הגדולה שניתנה לנו, לנצל את הזדמנות הפז לתקן מעוות נוראי שכזה, ועל ידי זה באמת נזכה להתגלות אור הצדיק ולשמחת בנין בית המקדש.

ימי 'בין המצרים' ניתנו לנו בהענקת חסד מופלאה ונשגבה שאין כדוגמתה! כתב אישום נוראי רובץ עלינו - "כל מי שאין בית המקדש נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו" - רשלנותנו גרמה לשריפה איומה, שכילתה את ארמון מלך מלכי המלכים והביאה את כל הצרות האיומות!

לא, זו לא רק בכיה על עבר בן אלפיים שנה, רבינו הקדוש מלמד אותנו שהבכי איננו על העבר, אלא על ההווה - על שבגלל מעשינו הרעים אנו מעכבים את בנין בית המקדש, וגורמים להעלמת יופיו של הצדיק מן העולם, מעין דברי חכמינו: "ששקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלוקיננו" (ראש השנה י"ח ע"ב).

העלמת היופי של הצדיק מאפשרת ליצר הרע לפתות בני אדם ביופי שקרי ולהצית בלבם אש זרה של תאוות ומידות רעות ('לקוטי מוהר"ן ח"ב ס"ז). זוהי שריפה נוראה, שבה נאבדות נשמות יקרות מפז. מי ישער את גזר הדין האיום שנקבל על כך למעלה!?

אך המלך הרחום, שביתו נשרף ובניו גלו ונהרגו, נותן לנו חנינה; הוא מוכן לסלוח, ולא רק לסלוח, הוא גם מוכן להעניק לנו מתנה עצומה ונשגבה: שנשוב ונראה בשמחתו של הבית העתידי! איזה חסד חנים! זאת בתנאי אחד קטן, שבעשרים ואחד הימים הללו

עומק הפרשה

מה עושים עם צלפחד

מחודשת, לעורר את כח הצדיק להוציא את משפטן מלפני ה', שמאחר שגזירת הכתוב שאין אדם צריכה יבום, בוודאי יש תיקון לנצוצות אלו על ידי בנותיו, כי אין מצב בעולם שאין תיקון לנצוצות קדושה, ואם אינם מתבררים בסוד היבום על כרחך עליהם להתברר על ידי בנותיו, ואכן בטענה זו עוררו בנות צלפחד כח זה של תיקון להם ולדורות עולם, שגם הוא יוכל לברר את ירושתם בכח בעליהם העתידיים.

בעצה זו הניחה התורה לימוד לדורות, פעמים שהאדם רואה שהוא במדרגה פחותה מאד, הוא מנסה שוב ושוב לתקן את שליחותו בעולם אך ללא הועיל, העצה היא לפרש את שיחתו לפני השי"ת, לטעון לפניו טענות ואמתלאות שונות, להביא ראיות וטענות מדברי הצדיקים שבוודאי השי"ת רוצה בו, בוודאי יש לו חלק בתיקון העולם, ובוודאי יש לו עצה ודרך איך להתחזק ולעסוק בעבודת ה', ומתוך כך יבקש מהשי"ת שיאיר בלבו כח חדש שלא היה מעולם לחדש את נפשו, לגלות הלכה ודרך חדשה איך גם הוא יכול לבוא לתיקון זה.

ועליו אומר המדרש 'יפה תבעו בנות צלפחד, שכך כתובה פרשה לפני במרום, אשרי אדם שהמקום מודה לדבריו' (ספרי במדבר קלד).

(ע"פ ליקו"ה הל' בה"פ ה', ז', יבום א, ה' הועד)

לְמָה יִגְרַע שֵׁם אֲבִינוּ:

'אנו במקום בן עומדות, ואם אין הנקבות חשובות זרע, תתיבם אמנו ליבם' (רש"י).

את עומק טענה זו, מבאר מוהר"ג שבאמת האדם נשלח לעולם כדי לתקנו במלכות שד", וכחלק מתיקון זה הוא מקבל נכסים ורכוש השייך לו שישתמש בו באמונה ובקדושה ועל ידי זה שיעלה אותו לשרשו, אלא שפעמים שהאדם לא מספיק להשלים את התיקון, לכן עליו להורישו לבניו אחריו שהם ימשיכו תיקון זה.

יסוד זה הוא גם סוד היבום, שאם לא הניח אחריו בנים שימשיכו תיקון זה, צריך אחיו שהוא משורש נשמתו להמשיך תיקון זה בסוד היבום, שבזה הוא מוליד בן שיקרא עליו שם המת, ושם המת נקרא על נחלתו.

עד למעשהו של צלפחד עברה הירושה כתיקונה, מאב לבן, ואם אין לו בנים מייבם אחיו את אשתו ובנם מקבל את הכח לברר נצוצות אלו, אך כאן אירע דבר נורא, צלפחד מת והניח זרע אחריו, אך אותו זרע אינו יכול להעלות ולברר כראוי את עבודתו.

לכאורה אין תיקון ותקוה לנצוצות אלו, בסדר התיקון שנאמר בתורה אין לו עצה ודרך, ואף משה רבינו עומד ותמה מה יהא משפטם, כאן עוררו בנות צלפחד טענה

בית ערבי ופנימי [ב]

במאמר 'פרשת חוקת' נכתב שצריך לשמור על נושאי השיחה בבית שיהיו שיחות ערכיות. רציתי לברר ולדייק יותר את הרעיון. יש לי בנים שאוהבים להתעניין בפוליטיקה, רכבים וכדומה, וכי צריך לשמור על הבית שלא לדבר דברים בטלים, האם אני אמור לא לשתף פעולה איתם, ולהעיר להם לא לדבר על כך בבית.

המטרה הראשונה בגיל ההתבגרות הוא להיות 'חבר' קרוב אל הבן, ולכן צריך להשתדל לדבר עם הבן בכל נושא שמעניין אותו. בבית צריך להיות אורה שמחה ומשוחחרת, בו כל אחד יכול לדבר על נושא העניין שלו. כי בנושאים של עולם הזה וגשמייות, אין אנו יכולים להעיר בבית שאיננו רוצים שיידברו מנושאים אלו, וגם לא להראות להם פרצוף שאיננו מרוצים מכך שאלו הם נושאי העניין שלהם.

בית שהאב לא מעניין אותו נושאים אלו, ומראה פנים חמוצות בכל דבר של חולין, הוא רק מרחיק את הילדים ממנו, ומעבודת ה' אותו הוא מייצג ורוצה לחנך את בניו, ולכן צריך להיות עם הבנים באמת במקום שלהם ובמה שמעניין אותם.

אך יחד עם זאת ברור הדבר שצריך לשמור על גבולות ההלכה, וכמו שברור שלא ניתן לדבר בבית, דיבורים של ניבול פה, צניעות וכדומה, כך גם אפשר לשים גבולות של לשון הרע ובוודאי שלא לדבר על רבנים, גם אם יש לאבא דעות משלו בענין וכו'. וכמו כן בבית יותר ערכי, אפשר להקפיד שבסעודות שבת לא מדברים עניני חול. וכמובן לא להעיר בעצבים וכעס, אלא בהערה מכובדת. עדיף לא בשעת מעשה על ידי גערה, אלא בזמן אחר בזמן של קרבת דעת, ביישוב הדעת כמו בהליכה בחוץ וכדומה, להגיד שאנו רוצים שלא ידברו בשבת בסעודה עניני חול וכו'.

אך לא באנו כאן להורות הנהגות מעשיות איך לחנך את הבית, עיקר כוונתנו במאמר זה לחדד יותר את הכיוון, להגיד יותר מה הכוונה 'בית ערכי'.

אדם עם ערכים הוא אדם שיועד להעריך דברים שלא כולם מעריכים, שלא מסתכל על העולם באופן שטחי, ההשקפה על החיים היא פנימית ועמוקה יותר ממה שהעניינים החיצוניות רואות. אדם כזה מוכן לוותר על תאוות ליבו, ורצונות חייו בשביל ערך פנימי יותר של החיים.

בית עם ערכים, הוא בית שהחינוך לעניני היהדות הוא לא רדוד ושטחי. בכל נושא שמדובר בבית, שופטים את המציאות בעיני התורה ובעיני הצדיקים. בכל מצוה מחפשים את הכוונה הפנימית, שמחים ומעריכים בכל דבר של קדושה.

גם אם מדברים על מה שקורה בעולם, יש להכניס איזה דיבור ערכי בתוך השיחה, להסתכל על הסיפור בעיניים של אמונה. בכל פעם שעולה נושא על אנשים אחרים, להעיר בעדינות, שאי אפשר לדון את החבר, חסר לנו פרטים בכל סיפור, לא לשפוט את העולם בהסתכלות חיצונית.

איך זוכים להתעורר לחשק בתפילה?

יש דמיון לבני הנעורים החפצים להתקרב להש"ת, כאילו שהתעוררות החשק לתפילה הוא דבר שבא מאליו, ואזי כאשר בא בבוקר לתפילת שחרית להתפלל ואינו מרגיש התעוררות, הוא מתייאש מעיקרו ואינו מנסה להשתדל להכניס כוחו בתפילתו. וצריך לדעת שכך הוא סדר התפילה, שבכל יום בתחילתו יש כבידות גדול [בבחי' דורמיטא], וגם רביז"ל סיפר שהיה לו כבידות בתחילת התפילה. התפילה היא לא פעולה שצריך להצליח בה, כי גם כשהתפילה מאירה, יש לזכור שעיקר הענין של תפילה, הוא הרצון וההשתוקקות להתקרב לה', ועל כן זה בעצמו שאדם משתוקק להתפלל ומתאמץ לכוון בתיבות שמוציא בפיו, המלחמה הזו בעצמה היא נקראת בשם 'הצלחה' בתפילה. אף שעיקר התפילה היא עבודת הלב, אך בכל זאת פעמים שישנם מניעות חיצוניות המונעות להתפלל, ועל כן מי שרוצה להתפלל בכונה צריך להשתדל לעשות ככל שאפשר תנאים חיצונים שיאפשרו לו

להכניס כוחותיו בתפילה. לדוגמא: להשתדל להתפלל בתוך סידור. להשתדל שיהיה לו מקום קבוע לתפילה, ויעמוד במקום אחד בלי לטייל. ובמנין קבוע, הוא גם יודע השעה שמתחיל, ואז יוכל לבוא מוקדם לתפילה, להתכונן ביישוב הדעת, ללמוד קצת איזה לימוד, להניח תפילין ביישוב הדעת, לומר הקרבנות ברוגע וכו', בלי לחץ ללכת לאיזה מקום בהיותו יודע השעה שבדרך כלל מסתיים התפילה. אך גם לאחר כל זאת, אסור להתנות שום תנאי חיצוני להצלחה בתפילה, כי איך שיהיה צריך האדם לדעת שבכל מקום שהוא נמצא בשעת התפילה, הש"ת נמצא אצלו, וצריך להתאמץ ולהכניס כוחותיו לזכור את המציאות האמיתית הזו שהש"ת נמצא שם, ושומע כל מילה ותיבה שמוציא מפיו. ובכח זכרון זה יוכל לחדש כנשר נעוריו להתאמץ ככל שאפשר להוציא התיבות מפיו, ביישוב הדעת ובמתינות, לשמוע מה שמוציא מפיו. אל יצפה בדווקא לשלמות בתפילה, כי גם שאינו מכוון בכל תיבה, בכל פעם שנזכר, יתאמץ לכוון עוד תיבה ועוד מילה.

להתקבץ עמו יחד: עיני כלל חסידי ברסלב בארץ ובעולם נשואות אומנה בתפילה ותחנונים לפני הש"ת שיחוס על צאנו החפצים להתקרב אליו באמת, ויסיר ברחמים כל המקטעים והמונעים מלקיים צוואתו ז"ל שציווה וזהויר לכל מי שמאמין בהש"ת ומקורב אליו - שיבוא אליו לאומן לימי ראש השנה הקדושים. כלנו - הנאמנים לצוואתו הק' - נקראים להרבות בתפילה ובתחנונים בכל עת מצוא, למען יבטלו הגזירות מעלנו, ונזכה להתקבץ, 'חד', עדי ביאגוא"צ, אמן.

היכוננו! בעקבות מצב הקיבוץ הק' אשר לוט בערפל, ביום רביעי בערב, ליל ערב ר"ח מנחם-אב הבעל"ט, יתקיימו עצרות תפילה מרכזיות בכל רחבי הארץ. יש לעקוב אחר הפרסומים.

אומן: ארגון "אכסניה של תורה" מפרסם מבצע מיוחד לבחורים שנועד לעודד המעטה בדברים בטלים בתקופה שער ר"ה, וכן עודוד להרבות בתפילות מדי יום למען הקיבוץ, עם הגרלות זימיות בסך כולל של 3,600\$. לפרטי המבצע ולהרשמה: 0799407035 (אידיש).

הופיע! אחר השקעה עצומה, הופיעו במהדורה מפוראת ומיוחדת - כל כתיבי הרב מטשערין זצ"ל, (ג' כרכים) ה"ה: "פרפראות לחכמה" על ליקוטי מוהר"ן, "קרא דשבתא" על קדושת ומעלת השבת, "זמרת הארץ" על קדושת ארץ ישראל, "וירח האתנים" על קדושת ימי תשרי. עתה לראשונה, מופיעים חיבוריו ופירושי, כשהם מודפסים יחד עם הספר הקדוש "ליקוטי מוהר"ן" על סדר הדין. בסוף כרך ג' נוסף "תפילות ותחנונים" מהרב מטשעהרין - הוספות והשלמות ל"ליקוטי תפילות" ממוהר"ת בתוספת מפתח מפורט, וכן נוסף צוואת המחבר. מוכן 'נחלת צבי': הפצה ראשית (מוקד עולמי): 0502156774.

יורל ע"י מכוון עלה לתרופה
בבל ענין או להצטרפות למועדים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הדועה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערסות נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

וְכָל מַעֲשֵׂה פִינְחָם יִהְיֶה תְּקוּן לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל קִלְפֹת בְּלִעָם מִן הַעוֹלָם שֶׁהוּא פְּנֵי"ב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הֵן הִנֵּה הִיוּ בְּדַבַּר בְּלִעָם... וְלֹא רָצָה לְהַשְׁתַּדֵּל לְבַטֵּל הַאֲוֵת לְבוֹ עַל-יְדֵי דְבוּרִים קְדוּשִׁים - שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ הַתְּקָדוֹת (ע"י לִיקוּט'וֹ לְד) שֶׁצְּרִיכִים לְדַבֵּר דְבוּרִים קְדוּשִׁים בִּינֵנו לְבִין קוֹנֵנו וּלְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹ בְּרִיאַת שְׁמַיִם, וּלְדַבֵּר עִם הַצְּדִיק וְכוּ', וְאֵז וְכוּל אֲפָלוֹ הַיְרִיעַ שֶׁבְּרִיעֵים לְצִאת מַעֲמֻקָּת בְּפִלְתוֹ וְלַעֲלוֹת וְלִהְתַּקְרֵב לְהַשְׁרִי"ת.

כִּי כְּמוֹ שֶׁהַצְּדִיקִים וְהַשְּׂרִירִים מְאִירִים הַתְּקָדוֹת טוֹבוֹת בִּישְׂרָאֵל עַל-יְדֵי דְבוּרִים הַשְּׂרִירִים וְהַטּוֹבִים, כְּמוֹ כֵן לְהַפְדֵי, עַל-יְדֵי דְבוּרִים רְעִים שֶׁל בְּחִינַת בְּלִעָם וְסִינְתוֹ - מְרַחֲקִים מֵאֵד: לִיקוּטֵי הַלְכוּת, נְשִׂאֵת כְּפִים י"ב,

יהלום
כי זה ידוע ומוזבן לפל
שהעולם הזה אינו פלום
הבל הבלים אין בו ממש:
(ליקוטי הלכות ברכות השחר, ה' ע"ד)

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכות ומנהגי בין המיצרים

שבת זו שהיא י"ז בתמוז, נחלקו הפוסקים האם לפי האריז"ל אין לברך 'שהחיינו' בשבת זו כמו בשאר שבתות בין המיצרים. ולמעשה המיקל יש לו על מי לסמוך, ובפרט ליל שבת. י"ז בתמוז

א. מעיקר הדין מותר להתרחץ ביום התענית. אך 'בעל נפש' יחמיר שלא להתרחץ כל גופו במים חמים, אבל מותר להתרחץ כל הגוף במים צוננים, או הפנים ידים ורגלים במים חמים. וכן נכון לכל אדם שלא להתרחץ במים חמים וכל שכן בסבון, ובפרט אם הוא לשם תענוג בלבד. אך מותר לטבול במקוה חמה, אם אין שוהים במים לתענוג. ב. מותר לתפור ולכבס ולשטוף את הריצפה ביום התענית (הליכות אבן ישראל, י"ז תמוז א. ומש"כ ביה"ל תקנא ד"ה מ"ח בשם הא"ר שד"נו כמו תשעת הימים, ידוע שהוא טעות במקור הדין וכמ"ש בהרבה פוסקים). ג. קטנים וקטנות עד גיל בר מצוה, אין צריכים לצום כלל אפילו רק כמה שעות, ויאכלו כדרכם אך צריך להימנע מאכילת ממתקים. ד. מעוברות ומניקות אין להם לצום ויאכלו כדרכם, אך יש להן להימנע מאכילת בשר (ראה: שו"ע תקן א. ערוה"ש א. הליכות אב"י ג' צמות ח).

נגינה וריקודים מ"ז תמוז עד ר"ח אב אסור לנגן או לשמוע כלי זמר (ראה במנחת יצחק א קיא ג, יחזה דעת לו ד, מהרבה פוסקים). וכן אסור גם כלי זמר המוקלטים בדיסק/נגן וכדומה (שלמות חיים כט. הלי"ש יד ב"ה ח. שבת הלוי הקצב ב. ציין אליעזר טו לג ב. יחזה דעת שם). ואפילו הם ינגונו התעוררות (מקדש ישראל יט).

דעתו/עבודתו